

Buitenlandsche Berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 26 juli. Zoowel in het zuiden als in het noorden vertoonen zich weder donkere onweerswolven aan den staatkundigen gezigteinder van Duitschland. De in Sleeswijk-Holstein hervatte vijandelijkheden dreigen, bijzonder sedert Rusland schijnt willens te zijn ten gunste van Denemarken te intervenieren, tot een Europeeschen oorlog te zullen ontaarden.

Niet minder bedenkelijk zijn de jongste berigten uit Weenen en Berlijn. Uit de jongst bekend geworden nota, door den Prins von Schwarzenberg aan de voornaamste Deutsche regeringen gerigt, blijkt dat er geenerlei uitzigt bestaat op eene minnelijke schikking met het Pruisische hof, daar hetzelfde blijft aandringen op concessien, die de Oostenrijksche regering zoowel in het belang van de Deutsche eenheid als ter handhaving van hare eigene regten en waardigheid, niet toestaan kan. Het kan niet missen, dat deze geest van verdeeldheid voortdurendelijke gevolgen moet na zich slepen. Eene telegraphische depeche uit Berlijn kondigt aan, dat Pruisen waarschijnlijk in zijne eischen zal blijven volharden.

De Deutsche universiteiten, die anders in de laatste jaren geen bijzonder aandeel aan de staatkundige gebeurtenissen hebben genomen, verklaren zich thans allen ten gunste van Sleeswijk-Holstein. Op het voorbeeld der hoogleraren, dragen de studenten niet alleen bij door milde giften, maar begeben zich ook velen derzelve als vrijwilligers derwaarts; zelfs de zoo conservatiefgezinde Beijersche regering, waagt het niet zich tegen de openbare meening te verklaren, en heeft aan de plaatselijke besturen aangeschreven zich niet te verzetten tegen het vormen van committés ter inzameling van geldelijke bijdragen voor Sleeswijk-Holstein. Van daar dan ook, dat het den buitengewonen Deenschen gezant, den heer von Dirking Holmstedt, niet gelukt is deze regering te bewegen hare sanctie aan het tusschen Denemarken en Pruisen gesloten vredesverdrag te geven. Bij besluit van den Koning van Wurtemberg is echter het permanente comité der Wetgevende Kamer openlijk gegispt, omdat hetzelfde de zekere verwachting heeft uitgedrukt, dat de regering mede hare sanctie aan dit vredesverdrag zal weigeren. Men weet echter met genoegzame zekerheid dat deze regering hieraan hare goedkeuring niet zal verliezen.

Frankfort, 27 juli. Over den stand van zaken in Bulgarije wordt uit Orsova van den 13den gemeld, dat de Turksche troepen zich in Widdin, Nisch, Pirol en Sosia bijentrekken, maar dat Omer-Pacha, die met de bestrijding van den opstand belast is, zich nog rustig houdt. Aan den Donau was het gerucht algemeen verspreid, dat Murad-Pacha (alias Bem) zich bij Omer-Pacha bevindt. Dat Omer-Pacha verscheiden Polen en Magyaren als staf-officieren bij zich heeft, wordt ten stelligst verzekerd. Het is hoogst moeilijk met den waren staat van zaken bekend te worden; aan den eenen kant zegt men, dat de opstand geheel bedwongen is, aan den anderen, dat de Bulgarische opstand groote vorderingen maakt.

Uit Milaan schrijft men, dat er eene groote spanning tusschen den veldmaarschalk Radetzky en het Weener ministerie heerscht, daar eerstgenoemde, welke den 16den het zomervakantie te Monza betrokken had, gedurende zes dagen geenerlei officiële depeches uit Weenen had ontvangen.

De verbeurd verklaarde goederen van de veroordeelde Hongaren worden niet verkocht, maar slechts voor drie jaren in pacht gegeven, hetgeen schijnt aan te duiden, dat men nog verdere vermindering van straf mag te gemoet zien. Aan den graaf Stephan Batthyany is op zijn verzoek toegestaan naar Oostenrijk terug te keeren.

Verscheidene medici van de universiteit Wurzburg hebben zich naar Sleeswijk-Holstein begeben, om geneeskundige hulp in het leger der hertogdommen toe te brengen.

Hamburg, 26 juli. Een jobsbode is uit de Hertogdommen tot ons gekomen. Het waren in onze oogen juist wel geen zegeberigten, welke wij nopens het eerste ernstige gevecht op 24 dezer mededeelden, maar het voorgevallene gaf ons toch altijd grond om de beste verwachtingen te koesteren voor de zaak der Sleeswijk-Holsteiners. Gisteren avond waren de per spoorlijn ontvangen tijdingen zelfs zeer gunstig, vermits de Denen na hardnekkigen tegenweer, naar Flensburg op de vlucht zouden zijn gejaagd; v. d. Tann, zeide men, die den linkervleugel kommandeerde, had het centrum der Deensche armee weten door te breken. Het ware juist geweest, wanneer men gezegd had gepoogd door te breken. De vermetele onderneming is mislukt en schijnt den geheelen ongelukkigen afloop van het gevecht te hebben bevestigd. De aanstroomende kolonnen der Sleeswijk-Holsteiners stielen op eene geweldige overmagt, die evenwel voor een oogenblik moet zijn geweken, om vervolgens het vijandelijke leger geheel te omsluiten. Het resultaat van den vreeselijken strijd, die twee dagen heeft geduurd en waarbij van weerszijden met ongelooftelijke verbittering is gevochten, terwijl

aanhoudend nieuwe Deensche troepen uit Flensburg in het vuur werden gebracht, was, dat de Sleeswijk-Holsteinsche armee naar Schéstedt aftrok en het Deensche leger gisteren avond onder muziek de stad Sleeswijk binnenrukte. De aftogt der Sleeswijk-Holsteiners, waarvan de geheele krijgsmagt aan den slag had deel genomen, heeft in goede orde plaats gehad; het stedehouderschap en het regeringsdepartement zijn van het kasteel Gottorf naar Rendsburg verplaatst. De schansen van Eckernförde zijn uit vrije beweging ontwapend. De zaak der Sleeswijk-Holsteiners staat niet zoo wanhopig, als men uit de eerste berigten zoude geneigd wezen op te maken. Bij Wittinszen zijn 25,000 man geconcentreerd; het korps van v. d. Tann is niet uiteengejaagd, hij kommandeert een korps van 16,000 man; het gerucht van een verbazend aantal doden en gevangenen, welke de Sleeswijk-Holsteiners zouden hebben verloren, bevestigt zich niet geheel; met een extra-trein zijn de gekwetsten te Altona aangekomen, waarheen ook de Deensche gevangenen (waaronder de kolonel Paggesen) worden gebracht. Het geslacht van Eckernförde is naar Rendsburg en Kiel overgevoerd. Het voorstel van de Pruisen bezet en schijnt tegen eenen overval bevestigd te zijn.

Men verhaalt vrij algemeen, dat onder de Denen vele Russen en Zweden hebben medegevochten. Het verlies der beide partijen wordt gezamenlijk op 8- à 10,000 man geschat, en de aftogt der Sleeswijk-Holsteiners gedeeltelijk daaraan toegeschreven, dat zij gebrek aan amunitie hadden. Sommigen willen weten dat Eckernförde nog niet door de Sleeswijk-Holsteiners is ontruimd. Over het geheel heerscht nog veel onzekerheid.

Berlijn, 26 juli. Alle regeringen der Unie, met uitzondering van Brunswyk, welks hertog zich thans te Dresden ophoudt, hebben de oorkonde van ratificatie herwaarts gezonden. Ten einde eene zoodanige ratificatie voor den bond, als een geheel, werkelijk zal tot stand komen, heeft Pruisen voorgeslagen, dat alle regeringen of de bondscommissie of den Koning van Pruisen tot deze ratificatie zullen magtigen. Dit voorstel echter, is zoo lijnrecht in strijd met den eisch van Oostenrijk, om door het plenum de ratificatie te doen plaats vinden, dat aan eene schikking ten opzichte van dit punt schier niet te denken is. De eisch van Oostenrijk zou evenwel zelfs met het oude bondsregt niet in overeenstemming te brengen wezen; want het plenum heeft nooit iets anders dan het regt van stemmen bezeten; de uitvoerende magt — en dit is toch de ratificatie — berustte alleen bij den ongeren bondsraad.

Berlijn, 27 juli. De minister van Buitenlandsche Zaken heeft bij circulaire aan de Deutsche regeringen kennis gegeven, dat hij aan den Franschen gezant heeft voorgesteld, om den termijn voor de uitwisseling der ratificatie van het vredesverdrag nog met 14 dagen à 3 weken te verlengen, en dat deze zich om instructien tot zijne regering had gewend.

Volgens de Const. Ztg. zou het Oostenrijksche antwoord op de Pruisische depeche van 2 juli, de volgende eischen bevatten: de unie mag niet blijven bestaan; de bondsdag moet onverwijld worden bijeengeroepen; de ratificatie van het vredesverdrag mag alleen door den bondsdag geschieden; Pruisen moet onmiddellijk de Badensche troepen terug zenden, Baden zijne troepen onverwijld terug roepen, en hij het niet nakomen daarvan, wordt Baden met de rijksmagt bedreigd.

Krakau, 25 juli. De vreeselijke brand, die van den 18den, des middags 1 ure tot gisteren avond woedde, heeft een aanzienlijk gedeelte van de eigenlijke stad vernield. In verschillende straten verbrandden ruim 180 huizen en winkels, alsmede de kerk der geüniceerde Grieken; het bureau van politie; het bisschoppelijk paleis; het Wielopolskische paleis; de prachtige kerk der Franciskanen alsmede het klooster van deze orde; de Dominikaner kerk, benevens het klooster en de bibliotheek; de hal; eene boekdrukkerij; in de Josefstraat verbrandde het klooster, met uitzondering van 6 cellen; het Gutkowskische gebouw. Betreffende de oorzaak van den brand, is nog niets met zekerheid te melden. Want hoewel uit vele bijzonderheden schijnt te blijken, dat booswichten de hand in het spel gehad hebben en ook reeds onderscheidene personen, als zwaar verdacht gearresteerd zijn, is echter tot dusverre daaromtrent nog niets bevestigd. De Universiteit is grootendeels gered. Op vele plaatsen smeult het nog, doch is alle gevaar geweken.

ENGLAND.

Londen, 27 juli (des avonds). Men meent te weten, dat de Koningin en de Koninklijke familie eerlang Ierland zullen bezoeken. H. M. zal zich ook geruimen tijd in Schotland ophouden.

Blijkens eene bij het parlement ingeleverde opgave van het vervoer langs de spoorwegen, zijn gedurende het jaar 1849 door het gansche rijk vervoerd 63,841,539 reizigers; de ontvangsten van reizigers, goederen en vee hebben 11,806,498 £, 8 sch. 10 $\frac{1}{2}$ p. bedragen.

Onlangs heeft H. M. eene commissie benoemd om onderzoek te doen in de zaken van Ceylon, met last daarvan een verslag uit te brengen. Thans heeft die commissie hare taak volbragt en voorgesteld eene enquête op de plaats te bewerkstelligen, ten einde de

neodige maatregelen te nemen om de administratie der kolonie te verbeteren.

De electrische draad voor den onderzeeschen telegraaf van Dover naar Calais is dezer dagen in zee nedergeleten.

De Amerikaansche bladen melden, dat gedurende het met 30 juni geëindigde vierendeelsjaars op het postkantoor te New-York 287,048 brieven van Europa zijn ontvangen en 346,572 derwaarts verzonden. Het getal der van Californië ontvangen brieven was gedurende die drie maanden, 95,314, en dat der derwaarts afgezondene 108,991.

BELGIË.

Brussel, 28 juli. Gisteren is de kalme in de Fransche Wetgevende Vergadering teruggekeerd. De geheele zitting was gewijd aan het onderzoek der begroting voor oorlog. Er hebben geene algemeene discussien plaats gehad; alleen zijn er debatten van eenigzins ernstiger aard, ontstaan bij gelegenheid der aanbidding van een amendement door de heeren generaal de Lamoricière en Bocher, strekkende om de gendarmes te verplichten hunne paarden in Frankrijk te koop. Dit voorstel, bestredene door den minister van Oorlog en den rapporteur der commissie, werd niettemin aangenomen. De generaal de Grammont heeft zich beklagd dat men het leger te lang te Parijs hield en gemeend eene toespeling te moeten maken op de oneenigheid tusschen den opperbevelhebber van dat leger en den minister van Oorlog. De heer Charras is nog verder gegaan; hij heeft voorgesteld de aan den opperbevelhebber toegestane schadeloosstelling in te trekken. Na eenige toelichtingen van den minister heeft de vergadering dit amendement verworpen. De begroting voor oorlog werd gisteren in haar geheel aangenomen.

In de galerijen heerschte nog eenige gisting. Men sprak zelfs van nieuwe interpellatiën die zouden plaats hebben, over de vergunning die men aan den *Moniteur du Soir* gelaten, en reeds aan de *Pouvoir* teruggegeven heeft, om hunne bladen op den publieken weg te doen verkoopen. Men is echter kalm gebleven en heeft niet weder zulk een incident als den vorigen dag te betreuen gehad.

Dit incident maakt natuurlijk het onderwerp uit der aanmerkingen van al de Parijsche avondbladen die wij gisteren avond ontvingen. Met uitzondering van den *Constitutionnel* en het *Journal des Débats*, die de ligtgeraaktheid, waarvan, volgens hen, de vergadering blijk had gegeven, gispn, en van de *Pouvoir*, die over dit incident heen stapt, erkennen alle andere, van de *Assemblée nationale*, de *Ordre* en de *Union* af, tot de *Presse*, de *National* en de *Republique*, dat de Vergadering, tegen over den uitartenden toon, door den heer Baroche in zijne eerste redevoering gebezigd, het voorstel van den heer Base bij acclamatie zoude aangenomen hebben, en reeds in massa opstond om zich naar de bureaux te begeven, toen de minister van Binnenlandsche Zaken van toon veranderde en het hem gelakte haar tot bedaren te brengen. Alle, natuurlijk behalve de roede bladen, doen den heer Baroche regt wedervaren over het talent dat hij in zijne tweede redevoering aan den dag heeft gelegd.

Herhaaldelijk hebben wij in den laatsten tijd berigten uit het zuiden van Frankrijk ontvangen over de spanning die in dit gedeelte des lands en bijzonderlijk te Montpellier en Nismes bestaat, alwaar ernstige legitimistische manifestatiën hebben plaats gehad. Gisteren bevestigde de *Patrie* die feiten en voegde zij er bij, dat er te Toulon een komplot van rooden zoude georganiseerd zijn, om het arsenaal in brand te steken, zoodat men de waakzaamheid verdubbelde, schoon men daarvan door geene openbare demonstratie deed blijken. De dagbladen en berigten van heden bevestigen dat gerucht niet.

Zoo als men weet, heeft, naar aanleiding van het voorstel des generaal de Grammont, om den zetel der Fransche regering naar Versailles over te brengen, de heer Leveurier een ander voorstel gedaan, om niet alleen het bewind, maar ook al de personen, die voor de openbare rust gevaarlijk waren, naar elders over te brengen. De commissie, belast met het onderzoek van dit laatste voorstel, heeft gemeend de verwerping er van te moeten voorstellen. Ook de minister van Binnenlandsche Zaken heeft verklaard, dat deze maatregel te bezwaarlijk was om uit te voeren, en dat op dit oogenblik de rust geen gevaar liep van verstoord te worden.

Volgens een brief uit Rome van den 19den is er op nieuw sprake van eene verandering van ministerie en van eene constitutie, die afgekondigd zoude worden na het consistorie van September. Deze constitutie zoude ten doel hebben, naar men zegt, om de pauselijke Staten in vier provincien te verdeelen; er zoude ook een raad van finantien, onder den naam van *Consulla di stato*, opgericht worden, terwijl ook de regterlijke organisatie zoude herformd worden, iets waaraan zeer groote behoefte bestaat.

De toestand van Romagna heeft zeer onrustig rooverbenden, waarvan sommigen 40 à 60 man sterk waren, liepen de openbare wegen af, en plunderden zelfs de dorpen.

Te Rome is zekere meeslaar van Frascati, genaamd Pace, welke den kolonel Nardoni, den algemeen agent van de Romeinsche politie, vermoord heeft, gearresteerd. De dagbladen melden, dat deze per-

soon belangrijke mededeelingen heeft gedaan en dat zijne daad in verband stond met eene uitgebreide zamenzwering; maar men hecht voor alsnog weinig geloof aan dit bericht.

Het fransche eskader, onder bevel van den vice-admiraal *Parseval Deschenes*, heeft thans stellig den 15den juli de reede van Napels verlaten.

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, 29 juli. Den 24sten juli is, gelijk wij gemeld hebben, te Londen in de Nederduitsche hervormde kerk het derde eeuwfeest gevierd van de stichting der tot dezelve behorende gemeente. De leeraar, ds. *Gehle*, had daarbij het woord gevoerd en tot zijnen tekst gekozen de woorden van Psalm 77 vs. 12-13.

Het was *Joan Alasco*, een Poolsch edelman en een van de eerste belijders der Hervormde godsdienst, die, aan de Britsche universiteiten onderwezen, nu drie honderd jaren geleden, in ditzelfde kerkegebouw, het eerst het Evangelie aan de gevlugte Nederlanders en Walen verkondigde, en met Koninklijke goedkeuring de gemeente vestigde, maar die spoedig daarop, tijdens de vervolging onder Koningin *Maria*, genoodzaakt werd de vlugt te nemen en met eenige zijner geloofsgenooten eene schuilplaats in Denemarken te zoeken. Ook van daar verdreef, trachtten zij te voerfe in Rostock, Kiel, Lubeck en zelfs in Hamburg eene rustplaats te vinden, doch gelukte het hun eindelijk in Emden te mogen vertoeven, tot dat zij, onder het bewind van Koningin *Elizabeth*, verlof bekwamen, om naar Engeland terug te keeren, alwaar zij destijds met opene armen werden ontvangen. Sedert dien tijd is in deze kerk, die vroeger door de orde der Augustijnen was gebruikt, het Evangelie, naar de leer der Hervormden, onafgebroken, tot op den huidigen dag gepredikt geworden, en heeft deze gemeente, vooral in de eerste dagen der vestiging van de onafhankelijkheid der Vereenigde Nederlanden, verdienstelijke mannen voor de zaak van het Evangelie geleverd.

Het kerkelijk feest is door een vrienden-maaltijd gevolgd, bij welken, met Nederlandsche, ook vele Fransche, Duitsehe, Britsche en Italiaansche protestanten hebben aangezeten, waarbij de Nederlandsche gezant, graaf *Schimmelpenninck*, de secretaris van legalie, de heer *Stratenus*, en de Nederlandsche consul, de heer *May*, tegenwoordig zijn geweest, en waarbij ook is gedacht aan het vaderland en aan de dure verplichting der belijders van de Hervormde leer aan het Hoofd van het doorluchtig Huis van Oranje. (H.B.)

's Gravenhage, 27 juli. Uit het verslag der commissie van rapporteurs van de Eerste Kamer der Staten-Generaal nopens het wets-ontwerp tot regeling van het regt van enquête, blijkt o. a. het volgende: Het onderzoek dezer wets-voordragt in de afdelingen der Eerste Kamer heeft slechts tot eene beschouwing van algemeenen aard aanleiding gegeven.

Onderscheidene leden waren van oordeel, dat men bij de zamenstelling van dit wets-ontwerp al te zeer op regtsmiddelen was bedacht geweest, welke konden strekken om eventuelen onwil van de zijde der ingezetenen te keer te gaan. Daarvan was het gevolg geweest, dat bij de hier bedoelde bepalingen merklijk was te kort gedaan aan de denkbeelden van individuele vrijheid welke anders niet zelden bevorderd en op den voorgrond geplaatst worden.

Men erkende wel dat eene wettelijke regeling van het regt van enquête niet denkbaar is zonder de daarstelling van sommige bepalingen, waardoor aan ingezetenen verplichtingen kunnen worden opgelegd. Maar men had gewenscht, dat bij het ontwerpen daarvan meer in het oog ware gehouden, dat de materie hier te lande geheel nieuw is; dat het eene tot dusver ongehoorde, en met den Nederlandschen landnaard zeer weinig strookende zaak is, uit alle oorden des lands te kunnen worden opgeroepen, om voor eene commissie van onderzoek te verschijnen. Daarom had men liever gezien, dat al wat naar vexatoire maatregelen zweemt, achterwege ware gelaten.

In de memorie van beantwoording wordt daarop gezegd:

Bij de zamenstelling van het wets-ontwerp tot regeling van het regt tot onderzoek (enquête) heeft het gouvernement zich, overeenkomstig zijne roeping, ten doel gesteld, om aan dit bij de grondwet geschonken regt, zoodanige waarborgen te verschaffen, dat het in gegeven gevallen, bij onmiskenbaren onwil, uitvoering zal kunnen erlangen.

Geen volkomen regt is denkbaar zonder eene daartegenoverstaande verplichting, en zonder het bezit der middelen om die verplichting te doen naleven. De instelling der maatschappij, en iedere van hare onderdeelen of bijzondere inrigtingen, rust op dit gronddenkbeeld des regts.

Men kan dan ook niet toegeven, dat aan de denkbeelden van individuele vrijheid, die het gouvernement niet slechts tracht te bevorderen en op den voorgrond te plaatsen, maar als hoofdvoorwaarde van volksgeluk met kracht te handhaven, eenigermate wordt te kort gedaan door het toestaan van gepaste dwangmiddelen tegen hen, die, met miskenning van hunnen burgerplicht, zich aan het geven van inlichtingen mogten willen onttrekken die, na gehouden openbare beraadslagingen, door eenen tak der wetgevende magt in het algemeen belang noodzakelijk of wenschelijk geacht zijn.

De verplichting, om op ontvangen oproeping zich van zijne woonplaats te verwijderen, ten einde op meerderen of minderen afstand verklaringen omtrent daadzaken af te leggen waarvan men geacht wordt kennis te dragen, is in de daad niet nieuw; zij is zoowel in de strafvordering als in de burgerlijke regtsvordering gegrond, en in beide door gepaste dwangmiddelen verzekerd, en men kan niet inzien, hoe de overbrenging dierzelfde beginselen op dit onderwerp, eenen ongunstigen indruk bij eenig gedeelte der bevolking zoude kunnen verwekken, waarvan de overgrootte meerderheid stellig aan deze hare verplichting zal gehoorzamen, zonder dat het noodig zal zijn haar door dwangmiddelen te noodzaken.

Het komt de regering eindelijk voor, dat de leden, die het gevoelen hebben voorgestaan, volgens hetwelk de wetgever in dezen alleen zachte middelen had behooren aan te wenden, eenigermate hebben uit het oog verloren, dat het eigendommelijk karakter der wet is te gebieden, en dat het kwellende eener wet zelden of nooit in de strengheid harer bepalingen, maar uitsluitend in de wijze van uitvoering gelegen is.

De regering kan zich onmogelijk voorstellen, dat van eene commissie, uit den boezem der Tweede Kamer gekozen, eenige kwelling in de toepassing dezer wet te schromen zij.

Sneek, 26 juli. Gepasseerde jaar had in een onzer zeehavens de kapitein van een aldaar op stroom voor anker liggend schip eene koe gekocht, om die levend naar boord en zoo buitenlands te brengen; bij den ontvanger komende, werd hem gevraagd, waarom de koe naar boord gevoerd zou worden, waarop hij antwoordde, met de sloop, doch daar de ontvanger hem opmerkzaam maakte, dat dan die sloop eerst gemeten en de gewone belasting er van betaald moest worden, besloot de kapitein ter voorkoming van verdere formaliteiten, kosten etc., om de koe door het zeewater te doen zwemmen naar boord, waaraan dan ook dadelijk met goed succes gevolg werd gegeven. (Sn. Cri.)

Zwolle, 26 juli. Dezer dagen is hier ter stede bij den heer *Tjeenk Willink*, de volgende oproeping aan de Zwolsche kiezers nitgekomen, van welke men zich de beste vruchten voorspelt:

»De langgewenschte wetten op de directe verkiezing der leden van de Staten-Generaal en die der Provinciale Staten, zijn sints een betrekkelijk geruimen tijd bij de wetgevende magt aangenomen en in het *Staatsblad* gepubliceerd. Binnen een betrekkelijk zeer korten tijd moeten de kiezers dit hun staatsburgerlijk regt, dezen hunnen staatsburgerlijken plicht, in toepassing brengen, want op dingsdag 27 augustus zullen de plaatsen der aftredende leden voor de *Staten-Generaal* worden aangevuld, en acht dagen later, op dingsdag 3 september, zal de eerste directe verkiezing der leden van de *Provinciale Staten* geschieden. Van een aantal plaatsen lezen wij dagelijks de berigten van voorloopige kiezers-bijeenkomsten, van candidaten, enz., als zoo vele blijken van politiek leven en politieke belangstelling; — uitgevers als van de *Nederlander* kondigen de gedrukte lijsten der kiezers van hunne woonplaats aan, doch hier te Zwolle, dat reeds meermalen vooraan, en nimmer achterlijk was, waar het eene gematigde doch onafhankelijke en onbekrompene deelneming gold in de voorbereiding en uitoefening van staatsburgerlijke handelingen, — te Zwolle, waarop men voor een paar jaren dorst wijzen, als krachtig zich ontwikkelende op de baan van vooruitgang, — is alles nog gedompeld in de diepste rust, zoodat men wanen zou dat slaperigheid de burgers bezielde en oorzaak was dat zij alle deze zaken maar, als van ouds, aan de beslissing van de regeringsleden wilden overlaten.

»Dit is echter het geval niet; wij hebben de overtuiging, dat zeker $\frac{2}{3}$ der kiezers te Zwolle vol vuur en leven is, ten opzichte van hun nieuw staatkundig regt, dat zij blaken van ijver voor de behartiging dezer op hen gelegde plichten, dat zij met den besten geest bezielde zijn om dezelve op een waardige en onafhankelijke wijze tot heil van Vaderland en provincie te vervullen. Maar — en ziedaar de reden hunner gewaande slaperigheid — zij wachten eene oproeping, en ieder schroomt om zelf zoodanige oproeping te doen, om de, door omstandigheden aannemelijke, reden: dat elk meent dat dit aan een ander toekomt, of door een ander behoort te geschieden. Tot de verkiezing van leden voor de Eerste en Tweede Kamer in november 1848, naar het voorloopig kiesreglement, zijn bijeenkomsten van kiezers gehouden, en daar ieder toen vrij was zoodanige bijeenkomsten het eerst te provoceren, geschiedde dit al spoedig en zonder dralen van de zijde dergenen, die zich steeds het meest met de ontwikkeling van den volksgeest hadden bezig gehouden. Wel zijn er, korte dagen na deze eerste bijeenkomst, waarin een bureau tot leiding der volgende vergaderingen was benoemd, ook door andere personen pogingen aangewend om zich tot leiders van zoodanige bijeenkomsten op te werpen, doch op de eenheid van de beginselen, die men daarbij openlijk uitsprak (omdat men de ware redenen dier afzonderlijke bijeenkomsten niet luide kon verkondigen) met die, door het eerstgevormde bureau vooropgezet, en op den algemeenen tegenzin der kiezers in versnippering van krachten en in clubsen, stuiten deze pogingen spoedig af, en werden zelfs niet bekroond door opname van die personen in het eerste bureau. Dit heeft, te regt en gelukkig, van

vele nevenbedoelingen, die de goede zaak zoo zeer bederven, eens en voor altijd afgeschrikt. Maar dit gebeurde doet ook, en dit is het ongelukkig gevolg dier verkeerde pogingen, allen, die, zonder nevenbedoelingen, wel met de zaak een begin wilden maken, vreezen voor den schijn daarvan, en voor gelijkijking met personen, met wie zij geene gelijkstelling wenschen. En de leden van het bedoelde oude bureau, waarvan men ook thans weder de oproeping meent te moeten afwachten, schijnen zich daartoe onbevoegd te achten bij het thans, ten gevolge der nieuwe bepalingen omtrent de kiesgerechtigheid, geheel nieuw ligchaam van kiezers, dan hetgeen hen benoemd heeft.

Onder eerbiediging van deze reden van stilzwijgen meenen wij echter dit gevolg zeer te moeten betreuren, en zouden wij het, tot beëindiging van dit ongelukkig statu quo, aan de leden van het vroeger door de vorige kiezers benoemde bureau, in zooverre die nog hier woonachtig zijn, in ernstige overweging geven om een tusschenweg te kiezen, die, naar het ons voorkomt, door de omstandigheden en de beginselen van ons tegenwoordig kiesregt van zelf wordt aan de hand gegeven, door namelijk ten spoedigste, op hunnen naam, eene eerste bijeenkomst van kiezers bijeen te roepen, waarop zij, nadat er door de tegenwoordige kiezers, een nieuw bureau zal zijn benoemd, hunne functie in handen daarvan zullen overdragen, zich zelve al dan niet daarin op nieuw de eventuele keuze latende welgevallen. Dit is naar wij van vele zijden vernamen, de algemeene wensch van de belangstellende kiezers ter dezer stede.

»In de kiezers-bijeenkomsten in 1848, waarvan wij boven spraken, die, wegens de nieuwigheid der zaak, natuurlijk niet terstond konden staan op de gewenschte hoogte, heeft men de gelegenheid gehad datgene op te merken, wat in den vorm en de wijze van beraadslagen verandering behoefde; en de beginselen van het kiesregt zijn ook in dat lijdsverloop genoegzaam doorgedrongen in den algemeenen geest, zoodat men met allen grond verwachten kan, dat dezelve meer aan het vrije stelsel van directe verkiezing conform zullen zijn, dan men toen nog mogt vergen. Daartoe behoort in de eerste plaats dat slechts zij die kiezers zijn tot deze bijeenkomsten worden toegelaten, en dat elke stemming over personen schriftelijk en geheim geschiede.

»Het oude bureau gese daarvan het voorbeeld reeds bij de stemming over de personen, die thans door het nieuwe ligchaam van kiezers tot leiding der bijeenkomsten behooren verkozen te worden. Maar vooral bij het formeren van candidatenlijsten zal dit zijn groot nut hebben boven de stemming bij acclamatie; zij moet van nu af aan tot de geschiedenis behooren, die versletene wijze, waarop, onder versletene instellingen, zij die de magt in handen hadden, hunne willekeur, onder den schijn van vrijgevigheid, deden gelden tegen over het nijvere deel der burgerij, dat nimmer, zoo lang er eene ordelijke maatschappij bestaat, tot dien trap van onafhankelijkheid zal geraken, dat eenig individu uit haar midden en zijn burgerlijk bestaan aan zou durven of mogen wagen, om zich in het openbaar, waar het personen geldt, die veelal hooger geplaatst zijn, en die hen dit steeds op eene of andere wijze zouden doen gevoelen, tegen deze, in hunne eerzuchtige of andere bedoelingen, te durven aankanten. Men zal verder de vrije verkiezing bevorderen, en vele persoonlijke moeilijkheden afsnijden, door een behoorlijk aantal stemmen te vorderen voor de plaatsing van personen op de lijst van candidaten, terwijl in geen geval iemand als candidaat behoort te kunnen worden beoordeeld, alvorens hij zich zelve, door aanneming der candidatuur, daaraan vrijwillig hebbe onderworpen.

»Veel hangt er af van de zamenstelling van het bureau. Men kieze daarin bezadigde, algemeen gewilde en geachte, met het leiden van groote vergaderingen min of meer vertrouwde personen, die geene plaats bekleeden in de lichamen, waarin verkiezingen moeten geschieden; zooveel mogelijk trachte men daarin de elementen van alle beginselen, van alle klassen, secten en standen naar evenredigheid hunner uitgestrektheid, te vertegenwoordigen, ten einde deze bijeenkomsten door alle kiezers, uit welken stand of van welke staatkundige meening ook, zoo voltallig mogelijk, worden bijgewoond. Dat zal leiden tot bedaalde en gematigde wrijving van gedachten, waardoor de waarheid bovenkomt, waardoor de juiste vereischten der candidaten algemeen moeten gelden; — maar dat zal tevens strekken tot voorkoming van alle versnippering van stemmen en verdeling van krachten, die zoo ligtelijk aan eenige betrekkelijk kleine club of secte, die zich naauw zou willen aaneensluiten, de gelegenheid zou geven om de geheele overige menigte van kiezers te overschaduwden, die slechts in de te kiezen personen verschillen, terwijl zij het over de beginselen eens zijn.

»Veel hangt echter ook af van de kiezers zelve. Elk trachte zooveel in hem is, de waardigheid dezer vergaderingen te bevorderen. In de keuze der vergaderplaats en de inrigting daarvan kan wel is waar het Bureau hiraan iets toebrengen, maar hoofdzakelijk rust dit op de kiezers zelve. Men drijve geen beleedigend spel met de namen van personen, die daartoe geen aanleiding gaven, en toone zich daardoor het kiesregt niet onwaardig. Men poge niet te schitteren door langere of kortere redevoe-

ringen, die de zaak niet warm of koud maken. Men lokke geen noodloozen strijd, geene animositeit uit door het inmengen van personen of geschilpunten, die niet noodwendig bij het te behandelen onderwerp behooren. Kortom, met het volle besef van al het gewigt der zaak, wende ieder alles aan wat strekken kan tot bevordering van eensgezindheid zonder transactie over beginselen, waarheid zonder vasthoudendheid in ondergeschikte punten, vrijzinnigheid even goed voor anderen als voor zich zelve, en vooruitgang zonder overdrijving.

»Zoo zullen ook de ophanden zijnde kiezers-bijeenkomsten dienstig zijn tot ontwikkeling van het staatkundig leven, en tot heil van vaderland en provincie.»

Arnhem, 30 juli. Omtrent de gebeurtenissen in Sleeswijk-Holstein, leest men in de *Börsen Halle*:

Sleeswijk, 25 juli. Heden morgen omstreeks 3 ure, heeft de verwachte veldslag een begin genomen met een aanval der Denen op de beide vleugels der Sleeswijk-Holsteinsche armee. Aanvankelijk gelukte het den Denen niet veel te avanceren; na eenigen tijd wonden zij echter meer veld op den linkervleugel, waar zij eene vaste stelling trachtten te verkrijgen; zij werden echter al zeer spoedig door een krachtigen aanval der daar geposteerde jagers en infanterie teruggedrongen, en wel zoo ver, dat zij zich op dit punt niet weder konden vereenigen. Op den rechtervleugel werden zij mede zoo goed ontvangen, dat het hun onmogelijk werd, daar vasten voet te verkrijgen. Na dat nu het gevecht tusschen de beide vleugels twee of drie uren geduurd had, tastten de Denen het centrum aan langs den straatweg naar Flensburg, tegelijk met hunne infanterie, kavallerie en artillerie; de lichte Sleeswijk-Holsteinsche infanterie trok zich terug achter de hoofdstelling bij Idstedt Krug, en de aanrukkende Denen werden van de schansen met eene hagelbui van kanonkogels ontvangen, welke hen vrij spoedig noodzaakten eene achterwaartsche beweging te maken. De Holsteiners rukten in het centrum weder voorwaarts en wel zoo levendig, dat zij de Denen weder op een aanzienlijken afstand terug sloegen. Tweemaal had dezelfde manoeuvre plaats, tweemaal werden de hoofdstellingen van den rechtervleugel en in het centrum door de Denen op nieuw aangevalen, terwijl nog slechts het tirailleurvuur op den linkervleugel gehoord werd. Zoo duurde het gevecht gedurende bijna 8 uren voort en tusschen 10 en 11 ure des voormiddags scheen de uitslag voor de Sleeswijk-Holsteiners gunstig te zullen worden. Juist op dit oogenblik echter, werd men gewaar, dat de Denen alle hunne krachten verzamelden, om een algemeen aanval op het centrum en den rechtervleugel te beproeven. De geheele Deensche linie ontwikkelde zich en stelde zich in slagorde tegenover de Sleeswijk-Holsteiners. Onderscheidene nieuwe batterijen kwamen van de Deensche zijde oprijden en men kon duidelijk zien, dat de troepen, die reeds in het vuur geweest waren, door versche manschappen werden vervangen. De kommanderende generaal *Willisen* liet nu mede zijne reserve-batterijen oprukken en bracht de kavallerie, die tot dusverre nog niet gebezigd was, mede in het gevecht. Tegen 11 ure begon van weerszijden eene levendige kanonnade, tegenover welke de Sleeswijk-Holsteinsche troepen, in weêrwil van het zwaardere kaliber der Deensche artillerie en derzelve meerdere sterkte, gedurende twee en een half uur met groote standvastigheid stand hielden. Enkele bewijzen van buitengewone onverschrokkenheid werden gegeven. Eene kleine batterij van 12ponders reed midden door het vijandelijke vuur, vatte post op halven afstand en bestookte den vijand op eene hoogst onaangename wijs, moest echter al spoedig weder de wijk nemen, om eene attaque van de kavallerie te ontgaan. De moed der troepen was echter niet bestand tegen eene zoodanige overmagt als de Denen nu in het vuur bragten; het ontbrak ook ten deele aan amunitie. Tegen twee uren wonden de Denen meer en meer veld en aldra zag men eerst enkele soldaten den straatweg naar Sleeswijk oploopen — een teeken, dat de Deensche aanval een beslissenden uitslag gehad had. Op die enkele soldaten volgden aldra grootere massa's en weldra hoorde men, dat de Denen zich door het centrum hadden heen geslagen. Onder deze omstandigheden schoot er niets over dan een aftogt, die dan ook volgde. Generaal *Willisen* gaf de noodige bevelen en de kleine armee zag zich genooddakt het slagveld te ont-ruimen. *Willisen* was een der laatsten, die het verliet. De aftogt had in de beste orde plaats: v. d. *Tann* dekte denzelfden met onderscheidene bataillons. De Denen echter schenen te vermoeden om van hun voordeel gebruik te maken, want zij volgden ons niet. Generaal *Willisen* verliet het slot Gottorf omstreeks 5 ure; bepaaldelijk weet men niet waarheen het hoofdkwartier verlegd werd, want sommige bataillons bekwamen order, om op de velden langs den straatweg naar Eckernförde bij Fahr-dorf te bivouacieren; andere kregen bevel zich naar Rendsburg te begeven. De slag bij Idstedt zal gewis eene bloedige bladzijde in de geschiedenis beslaan; van beide zijden zijn groote verliezen geleden. Men vermoedt dat de Denen niet minder dan 45 à 50000 man gehad hebben, namelijk, volgens de verklaring der gevangenen, die ongeveer 400 in getal, eerst naar Sleeswijk en toen naar Rendsburg zijn gevoerd. Men zegt dat onder deze ook Zweden en Noorwegers zijn, in Deensche uniform gekleed. Ook tellt men er twintig officieren bij. Van den generalen staf der Sleeswijk-Holsteinsche ar-

mee is, zoo men verneemt, geen enkele gewond. Generaal *Baudissen* alleen is vrij ernstig aan den regter schouder gekwetst; van de andere officieren moeten velen gesneuveld zijn. Een geheel bataillon schutters telt nog slechts twee officieren en ongeveer 400 man. Andere bataillons hebben mede zeer geleden. Onder de dooden telt men onderscheidene veldartsen. Het verlies van den dag wordt aan de vijandelijke overmagt toegeschreven. Ook de Denen hebben met groote dapperheid gestreden.

Als beslissend voor den dag kan de omstandigheid beschouwd worden, dat de Denen des middags te 2 ure er in slaagden, om het bosch van Idstedt met de bajonet te veroveren, hetgeen daardoor mogelijk werd, dewijl de Sleeswijk-Holsteinsche artillerie voor dat oogenblik van amunitie ontbloot was. Van dit tijdstip af was de slag verloren; want door de weg-neming van dit bosch, dat ten westen aan den straatweg van Sleeswijk op Flensburg en ten oosten aan de Lansee grenst, was de stelling volkomen verbroken en de overgang over de Langsee bij Guldenholm niet meer te houden. De amunitie en de magazijnen zijn op de retraite gered.

De *Weser Zeitung* behelst nog de volgende bijzonderheden:

»De uitkomst der gevechten berust in de hand van den Almagtige — dat zagen wij gisteren. De krijgskans heeft zich bij het eerste treffen tegen Sleeswijk-Holstein verklaard.

»De feiten gedoogen geene verbloeming; de waarheid, met welke smart men die ook moet belijden, is niet te verheelen: *De zege van het Deensche leger in den slag bij Idstedt is volkomen geweest.* Het Sleeswijk-Holsteinsche leger heeft zich tot nabij het Sleeswijk-Holsteinsche kanaal moeten retireren, maar de aftogt is in goede orde volbragt. De stad Sleeswijk is nog op den eigen avond door het Deensche leger bezet, en zoo Eckernförde al nog niet is overgegeven, zoo is het toch onhoudbaar geworden; *het gansche Hertogdom Sleeswijk is in handen der Denen.*

»Het is de zwaarste slag, die in den strijd der hertogdommen tegen Denemarken heeft plaats gehad; hij treft des te zwaarder, naar mate de hoop, ten gevolge van de uitkomst der eerste gevechten, hooger gespannen moest zijn.

»Het hertogdom Sleeswijk is in handen der Denen, de strijd gaat zich derhalve nu tot het hertogdom Holstein bepalen. Voor de vesting Rendsburg, de eenige nog houdbare sterke stelling, zal zich het gevecht het eerst hernieuwen; *Rendsburg is echter eene Duitse stad.*

»Op dit punt concentreert zich het gevaar, maar ook de mogelijkheid van herstel. Door den strijd om Rendsburg, op het Holsteinsch gebied, op dit nog bij den laatsten vrede erkend grondgebied van den Duitschen bond, kan het Sleeswijk-Holsteinsche leger niet langer aan de overmagt der Denen worden ten beste gelaten. Pruisen heeft bij het vredesverdrag van zijne zijde niet slechts de regten der hertogdommen, maar ook bovenal de onschendbaarheid van het Duitse grondgebied, weten te handhaven.

»Het beroep op Pruisen en op de Duitse bondsrègeringen tot bescherming van Sleeswijk, is vruchteloos geweest, maar thans gaat het de bescherming van Holstein betreffen.»

Volgens een bericht in de *Hamburger Börsenhalle* uit Altona van 26 juli, des middags 2 ure, zou Eckernförde door de Sleeswijk-Holsteiners niet ont-ruimd zijn.

Aan hunne zijde zou gedood zijn de majoor *Jess* en gewond de generaal *Baudissen* en majoor *Venk*. De Denen verloren den generaal *Bulow*.

De *Deutsche Reform* begroot het aantal dooden en gewonden op acht duizend en tachtig man.

De *Kölnische Zeitung* deelt als telegrafische tijding uit *Hamburg* 28 juli mede: De *Börsen Halle* bevat het navolgende officiële bericht uit Kiel van den 27 juli: Ons geheel leger heeft zich geconcentreerd; alle geruchten, dat sommige corpsen zouden afgesneden zijn, zijn bezijden de waarheid. Het verlies aan manschappen werd door de sinds eenige weken opgerigte reserve bataillons dermate hersteld, dat het leger binnen eenige dagen sterker zal zijn dan het vóór den slag bij Idstedt was.

De moed van het leger is onverflaauwd; de dagen der beslissing zullen weldra aanbreken; wij zien die rustig te gemoet.

— De *Echo du Luxembourg* meldt dat Z. K. H. Prins *Hendrik* der Nederlanden in den loop der maand augustus het stadhouderschap van Luxemburg zal komen aanvaarden.

De Kamer zal alsdan buitengewoon bijeengeroepen worden om den Prins den eed op de constitutie af te nemen.

Ingezonden Stukken.

Derde bijlage tot de Doorwerth-sche quaestie.

Aan Zijne Excellentie den minister van Staat, commissaris des Konings in de provincie Gelderland.

EXCELLENTIE!

De ondergeteekende ingezetenen der gemeente Doorwerth hebben kennis genomen van eene publicatie,

uitgevaardigd door den heer burgemeester *J. Backer*, op den 19den der loopende maand. Daarbij werd ter hunner kennis gebracht, dat uwe excellentie zich, den 20sten dezer des middags te 12 ure, te Heelsum, in het woonvertrek van den daglooner *Almst-noor* — door den burgemeester het gemeentehuis van Doorwerth genoemd — zou bevinden, en daar de gelegenheid zou openstaan voor de ingezetenen der gemeente om de bezwaren, die zij hebben mogten, aan u voor te dragen.

Het doet ons leed, dat wij van die gelegenheid geen gebruik hebben kunnen maken door de omstandigheid, dat weinigen van ons hiervan onder-rigt waren vóór het bepaalde tijdstip reeds was verstreken. De kennisgeving van den heer burgemeester werd in den namiddag van 19 dezer in de dorpsherberg ter inzage nedergelegd; maar, in dit jaargetijde, nu de veldarbeid al hunne zorgen eischt, is het de gewoonte van landbouwers niet, zich daar ter plaatse te verzamelen. Voorts weten wij niet of er eenig ander middel beproefd zij om uwe bedoeling algemeen bekend te maken. Wat daarvan zij, dit is zeker, dat een gering getal van Doorwerths ingezetenen er van onderrigt was; en daar gelijke belangen ons allen vereenigen en tot eenstemmig handelen roepen, is het alleen aan die omstandigheid te wijten, dat van de aangeboden gelegenheid geen gebruik is gemaakt.

Inderdaad was er veel, dat wij gewenscht zouden hebben u voor te dragen, en wij weten thans niet beter aan uwe bedoeling te beantwoorden, dan door u schriftelijk mededeeling te doen, van hetgeen wij anders mondeling zouden hebben kenbaar gemaakt.

De staat van verwarring, waarin zich onze gemeente ongelukkigerwijze bevindt, is u bekend. Van onze zijde hebben wij geene poging onbeproefd gelaten om daaraan een einde te maken; maar wij hebben tot dusver niet mogen slagen. Gedurende geruimen tijd heeft onze gemeente geleefd onder een bestuur van zeer betwistbare wettigheid, en dat ten eenenmale het vertrouwen der ingezetenen miste. De raad, die onze vertegenwoordiging moest heeten, was te zamengesteld uit een drietal afkankelijke daglooners. Wij hebben op die omstandigheden de aandacht van het collegie van Gedeputeerde Staten, waarvan uwe excellentie voorzitter is, gevestigd, en zullen er dus nu niet op terug komen.

Wij hadden ons gevleid, dat, op eene bevredigende wijze, die moeilijkheden zouden zijn opgelost geworden. Maar ook in die verwachting zijn wij te leur gesteld, en hebben wij juist het tegendeel zien geschieden van datgene, waarvan wij billijkerwijze meenden te mogen rekenen. Het is waar onze gemeenteraad is thans voltallig; maar kan hij daarom in meerdere mate aanspraak maken op den naam van gemeente-vertegenwoordiging? Kan hij daarom meer aanspraak maken op ons vertrouwen? — In geenen deele.

Heeren Gedeputeerde Staten hebben goedgevonden onzen gemeenteraad aan te vullen met drie leden; die, ten eerste: geene ingezetenen der gemeente zijn; ten tweede: in het bestuur zitten eener naburige gemeente, en dus, waar strijdige belangen bestaan, moeilijk geacht kunnen worden de onze zoodanig te zullen voorstaan, als wij mogen vorderen;

ten derde: waarvan twee door openbare daden zich hebben gesteld tegenover den heer van Doorwerth in zoodanige betrekking, waaraan de wet zelve het vermoeden eener slechte verstandhouding hecht; hetgeen wij voor onze belangen nadeelig achten.

Wat het eerste punt betreft, dat de drie benoemde leden van den raad geene ingezetenen der gemeente zijn, — daartegen hebben wij groot bezwaar. Het is geheel oneigenaardig en in strijd met den regel der wet, dat eene gemeente vertegenwoordigd zou heeten door personen, die niet alleen niet deelen in hare belangen, maar dikwerf gansch strijdige op het oog hebben. Het is waar, dat art. 10 van het reglement op het bestuur ten platten lande aan Gedeputeerde Staten vrijlaat om ontheffing te verleenen van eenige bepaling in het derde hoofdstuk van dat reglement vervat; en het is mede waar, dat het voorschrift: leden van den raad moeten ingezetenen zijn der gemeente waar zij fungeren, — in dat derde hoofdstuk wordt aangevoerd; maar het is niettemin zeer te betwijfelen, of de ontheffing, waarvan art. 10 gewaagt, wel van toepassing op dat essentiële voorschrift is. Strekte men die ontheffing zoo ver uit, men zou een raad van minderjarigen kunnen verkrijgen, die geene burgerlijke handelingen verrigten. Wij gelooven dat de ontheffing, in art. 10 bedoeld, niet anders betreffen kan, dan de onvereenigbaarheden vermeld in art. 6. De ongerijmdheid toch van dispensatie van het ingezetenschap, springt in het oog; want kan men personen uit eene naburige gemeente tot leden van den raad benoemen, dan kan men het evenzeer uit eene verwijderde. Ja, dan kan men ook ontheffen van de voorwaarde van Nederlander te zijn, en men zou eenige vreemdelingen tot raadsleden kunnen aanstellen, 't geen zeker eene treffelijke vertegenwoordiging zou opleveren.

Maar bovendien staat art. 10 ontheffing slechts toe, wanneer in de gemeente gebrek is aan bekwame personen, of andere bijzondere redenen van nuttigheid of noodzakelijkheid het eischen. En nu meenen wij in ons regt te zijn, als wij vorderen, dat die gewilde redenen ons zullen worden opgelegd. Naar ons oordeel bestaan zoodanige redenen niet.

Wat het tweede punt betreft, dat alle drie nieuw benoemde leden zitting hebben in het bestuur eener naburige gemeente, — ook daarheen hebben wij groot bezwaar. Het laat zich aanzien, dat onze gemeente zal worden opgeofferd aan de eischen der andere, wanneer er vraagpunten behandeld worden, — en die zijn er vele, — waarin wij bijzondere belangen te verdedigen hebben. Hierbij komt, dat het ander drietal, die ingezetenen onzer gemeente zijn, geheel afhankelijk van twee der nieuw benoemden; want de eerste zijn gewone en vaste knechts van de laatste. En zieldaar dan de vertegenwoordiging onzer gemeente; drie leden van het bestuur eener naburige gemeente, met hunne drie knechten! Welk vertrouwen vergt men, dat wij stellen zullen in zulk een raad?

Ook op het derde punt moeten wij uwe aandacht vestigen. Twee der nieuw benoemden verkeerden in geene goede verstandhouding met den heer van Doorwerth; en dit achten wij hoogst schadelijk voor onze welvaart, want wij zijn juist van oordeel, dat de belangen der gemeente ten naauwste verbonden zijn aan eene goede verstandhouding met den Heer, den bijna uitsluitenden grondeigenaar.

Wanneer wij spreken van slechte verstandhouding, dan bedoelen wij daarmede niet, wat men in het dagelijksch verkeer, op losse geruchten aangaande, als zoodanig zou beschouwen. Neen, wij doelen op betrekkingen, welke de wet zelve van zooveel gewigt heeft geacht, dat zij den regter verbiedt kennis te nemen van, en te beslissen over geschillen van iemand, met wien hij in zoodanige betrekking staan mogt. Zie Art. 30, 7o Wetboek van Burg. Regtsvordering.

Twee der nieuwe benoemde leden van den raad hebben zich namelijk met den heer van Doorwerth in procedures gewikkeld, en zijn bereids in twee bijzondere regtsvorderingen door den regter in het ongelijk gesteld.

Zie hier eenige hoofdbezwaren tegen de jongste benoemingen, die wij u wilden mededeelen. Het college van Gedeputeerde Staten schijnt bij voortdurende aan geheel eenzijdige voorstellingen gehoor te geven, en bij de te nemen maatregelen ten eenenmale onze belangen en wenschen uit het oog te verliezen. Eene, voor ons onbegrijpelijke wets-toepassing wordt daarbij dienstbaar gemaakt, om oogmerken te bereiken, naar welke wij geen verder onderzoek wilen doen.

Wij gelooven gaarne, dat het UExcel. als commissaris des Konings, aan het hoofd staande van het gewestelijk beheer, onaangenaam zij dergelijke klagen over bestaande grieven onder uw bestuurte moeten aanhooren; maar wij gelooven ook dat UExcelentie zult kunnen gevoelen, dat het voor eene gemeente onaangenaam zij die grieven te moeten ondervinden.

Wij hebben de eer enz.

Volgen de naanteekeningen.
Doorwerth, den 25 juli 1850.

Advertentiën.

Aanbesteding.

Op Dingsdag den 20sten Augustus 1850, des voormiddags te elf ure, zal, onder nadere approbatie, door Commissarissen voor de verlenging tot Nijkerk van den Ede-Barneveldschen Grindweg, op het Raadhuis te Nijkerk worden aanbesteed:

Al de werken tot den aanleg van de AARDE- en GRINDBAAN, met de Leve- rantie en Transporten van de benodigde MATERIALEN, over eene lengte van 7877 Ellen.

OPENBARE VERKOOP

VAN

VAST GOED.

Men is voornemens, op Maandag den 9den September 1850, des voormiddags te elf ure, ten huize van den Kastelein HENDRICUS PEELEN, in het Loo, gemeente Duiven, ten overstaan van den te Arnhem staadplaats hebbenden Notaris Mr. GERARD VAN ECK, in het openbaar bij inzet en veertien dagen later, op Maandag den 23sten September, ter zelfder uur en plaats finaal, zonder be- raad, bij toeslag te verkoopen:

Eerste Koop. Een HUIS en ERVE met twee daar achter staande SCHUREN, en eene in volle werking zijnde ROS-KOORNMOLEN, met daarbij behoorende TUIN, MOESGRONDEN, BOOMGAARD, BOUW- en WEIDELANDEN, alles staande en ge- legen in de gemeente Groessen en 't Loo en op den Kadastralen legger, die gemeente voorkomende in Sectie D, onder No. 16 en 17 en in Sectie F, onder No. 381, 382, 383, 387 tot en met 390, 395 en 423, te zamen groot 10 Bunders, 30 Roeden.

Tweede Koop. Een HUIS en ERVE, waarin Winkel en Hofberg wordt gehouden, met de daarbij behoorende TUIN, MOESGRONDEN, BOOMGAARD en BOUWLANDEN, alles staande en gelegen in de

nabijheid van het voorgaande perceel en op denzelfden Kadastralen legger voorkomende in Sectie E, onder No. 135 tot en met 140, 194 en 193, te zamen groot 8 Bunders, 85 Roeden, 40 Ellen. — Benevens eene WEIDE gelegen in de gemeente Duiven, Kadastraal Sectie E, No. 231 en 232, groot 2 Bunders, 95 Roeden, 70 Ellen.

Alles te aanvaarden:

De Landerijen met den 22sten Februrij 1851, voor zoo verre die alsdan stoppelbloot zullen zijn, — van die, welke op dien tijd met Winterkoorn be- zaaid zijn, zal de helft van dit gewas door den Koo- per worden genoten.

De Gebouwen met den 1sten Mei daaraanvolgende.

De voorschrevene Gebouwen zijn, zoo wel uit hoofde van den wel onderhouden staat, waarin de- zelve zich bevinden, als door ruimte en ligging zeer geschikt, de daarin met goed gevolg gedreven wor- dende affaires voort te zetten, of wel andere derge- lijke daarin uit te oefenen.

Ter bekoming van nadere inlichtingen aan- gaande dezen Verkoop, vervoege men zich ten Kantore van bovengenoemden Notaris VAN ECK, in de Bakkerstraat te Arnhem.

De Notaris Mr. M. E. HOUCK, zal, op Dingsdag den 13den Augustus 1850, om 10 uur, in het Stads-Loaal voor publieke verkooping op den Poot te Deventer, doen inzetten en den 27sten Augustus 1850, ter zelfder uur en plaats, in perceelen, kolommen en massa verkoopen:

Het zeer aangenaam gelegen en Rentgevend

Buitengoed DEN BRUGGENBOSCH,

binnendijks, watervrij, op een uur afstand van de Stad Deventer, in de nabijheid van onderscheidene Buitengoederen, nabij het dorp Twello, aan den Straatweg van Deventer op Utrecht, onder de Gemeente Voorst, Provincie Gelderland gelegen, be- staande uit HEERENHUIS, voor Zomer- en Win- terverblijf geschikt, SCHUUR, waarin stalling voor Paarden en Koeijen, TUINEN met beste VRUCHT- BOOMEN en divers HEESTERGEWAS bezet, WEI- LANDEN, WANDELINGEN door extra zware OP- GAANDE BOOMEN en AKKERMAALSBOSCHEN, alles bij- en aanéén gelegen, te zamen groot 39 B. 60 R. 89 E.

Nadere omschrijvingslijsten van deze Goederen, benevens alle verdere informatiën, zijn te be- komen ten Kantore van bovengenoemden Nota- ris, op de Stroommarkt te Deventer.

In de Provincie Gelderland wordt te KOOP of te HUUR gevraagd, een HUIS met 5 en 6 KAMERS en TUIN, met daar achter of nabijgelegen BOER- DERIJ of ook wel een klein LANDGOED. Hoofd- vereischen zijn, goede communicatie-wegen, onmid- dellijke nabijheid van Dorp of St., waar een goede School en Geneeskundige hulp is. De aanvaarding moet kunnen geschieden met het voorjaar van 1851. Verzoeken zooveel mogelijk gedetailleerde opgave van situatië, grootte, prijs, enz. met franco brieven, onder letter B, bij den Boekhandelaar NIJHOFF te Arnhem.

Uit de hand te koop.

Een Perceel extra best WEIDELAND, groot 10 Bunders 40 Roeden 90 Ellen, gelegen in de gemeen- te Leuth, Arrondissement Nijmegen. Met franco- brieven te bevragen bij den Notaris KOLFSCHO- TEN, te Arnhem.

Rheumatische- of zinkingen en jicht- pijnen genezen door de Pillen van HOLLOWAY.

Een sergeant bij een der regimenten in garnizoen liggend in Hobarttown, had sedert jaren geleden als een martelaar aan zinkingen en jichtpijnen; hij was langen tijd onder de behandeling geweest van de officieren van gezondheid zijns regiments, doch bleef steeds in denzelfden toestand. Toen nam hij eindelijk zijne toevlugt tot de Pillen van HOLLOWAY, en thans is hij door dit voortreffelijk mid- del geheel genezen. Om zekere redenen wordt de naam van dezen onderofficier alsmede van zijn regi- ment verzwegen, doch de majoor WALCH te Ho-

bart Town kan de juistheid van het hierboven aan- gehaalde betuigen.

Doosjes Pillen van f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 7.75, f 15.50, f 23.50; Potjes Zalf van f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 8.15 f 15.90 f 23.90.

Zijn op franco-aanvraag te contant te bekomen, bij den Heer S. STRAATMAN, Hoofddepôthou- der te 's Hertogenbosch; den Heer F. ROMEIJN Fz., Depôthouder te Arnhem; den Heer B. ADA- MA, Depôthouder te Amsterdam; alsmedelen Londen, Strand 244, HOLLOWAY'S Etablie- ment.

DE ROB

B. LAFFECTEUR,

welke alleen geautoriseerd is, geneest radikaal en in weinig tijds, de Dauwworm (Dartres), de Klier- gezwellen, de Pijnen, de Bloedvloed, Rheumatismus Sijphilis, Jicht, onlangs afgekomen Afloed, of welke tegen den Kopahu en de inspuitingen hard- nekkig blijven; zoo ook de nieuwe en verouderde Sijphilitische ziekten en welke aan het kwik, de Salseparille en het Jodure van Potassium wederstaan. Prospectus gratis. Prijs: acht en een halve frank. — te bekomen bij de voorname Apothekers.

Gijmnasia, Scholen, Privaat Onderwijs!

Door DANNENFELSER & DOORMAN, te Utrecht, is uitgegeven:

COWAN,

Lector aan het Gijmnasium te Amsterdam,

EN

VAN DER BEEK,

Instituteur te Dussen.

HANDLEIDING TOT BEOEFENING DER ENGELSCHER TAAL.

1ste gedeelte, SPRAAKKUNST f 1.00.
2de » OPSTELLEN » 1.00.

Burgerlijke stand.

ZUTPHEN:

Van 20 tot en met 24 juli.

Gehuwd: H. Scholten, met H. Lenselink.
Bevallen: G. Bendelaar, geb. Zettelenbrink, D. — E. Reesink, geb. Brenkink, D. — A. Mellink, geb. Polder, Z. — C. M. Versteeg, geb. Weimann, Z. — T. Iliohan, geb. v. Amersfoort, Z. — H. Uitorwijk, geb. Brands, Z. — L. Thien, geb. Emmelof, Z. — M. L. Nurink, geb. Hoffman, D. — F. C. G. Ver- beek, geb. Dammers, D. — J. Addink, geb. v. Beek, D. — A. D. Bosman, geb. Kriecher, Z. — M. v. Gelder, geb. Roodschild, D.
Overleden: H. W. Struben, 3 m. — E. J. His- sink, 5 w. — J. G. v. de Kamp, 8 m.

Marktprijzen.

ZWOLLE, 26 juli.

Tarwe 17,50 à f 8.00. — Rogge (oude) f 4,40 à f 5,10; dito (nieuwe) f 4,75 à f 5,40. — Boekweit f 4,50 à 5,00. — Aardappelen f 1,25 à 2,00. — Boter n. p. f 0,50 à 0,70. 1/2 ton f 11,00 à 11,50, DEVENTER, 26 juli.

Tarwe, bij kleinen aanvoer goede kooplust vinden- de, heeft gereedelijk vorige prijzen opgebragt, zijnde verkocht van f 7,50 tot 8,25. — Van jarige Rogge was de aanvoer rog al aanzienlijk, en meerder dan de behoefte in afwachting der nieuwe vorderde, de prijzen waren dien ten gevolge iets lager dan de vorige week en is verkocht voor f 4,20 à f 4,75; van nieuwe was een enkel klusje ter markt, om het nieuwe is voor de beste soort f 5,00 betaald, en mindere voor f 4,60 verkocht. — Boekweit in een doen, een enkel partijje mooie Veluwsche, heeft f 5,10 opgebragt. — Garst en Haver zonder aan- voer.

Aardappelen: f 1,60 à f 2,00 het mud. Ter markt 15 à 20 mud. — Boter: 1ste soort f 10,50 à 11,00. 2de soort f 9,00 à 9,50.

ZUTPHEN 18 juli.

Tarwe prijshoudend; te noteren van f 7,25 tot f 8,50. — Rogge door slaanwer begeerte in 't begin der markt van f 4,10 tot f 4,30; later bij het aan- wakkeren der kooplust grif van f 4,30 tot f 4,50 op- gegermd; oude van f 4,65 tot f 4,90. — Boekweit wegens geringe aanbieding, als voren van f 4,50 tot f 5,00. — Overige artikelen niet ter markt. — Aard- appelen: Van nieuwe eenige mudden verscheept te- gen f 1,00 à f 1,20. — Boter: Van f 9,75 à f 10,75 het 1/2 vat.

Waterhoogte te Arnhem.

30 Juli 1 El 9 Palm 8 Duim; gew. 0 D. gev. 6 D.

dezer courant is f 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nummers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f 1.00 en voerders regel daarboven 20 centen, behalve 25 centen zegelrecht voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdruker.